

KOMUNIKAT KOMISJI

Wytyczne w zakresie nieobowiązkowego stosowania art. 10c dyrektywy 2003/87/WE

(2011/C 99/03)

1. WPROWADZENIE

- (1) Artykuł 10c dyrektywy 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiającej system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniającej dyrektywę Rady 96/61/WE⁽¹⁾ umożliwia państwom członkowskim, których systemy energii elektrycznej spełniają pewne kryteria, przejściowe przydzielanie bezpłatnych uprawnień do emisji instalacjom wytwarzającym energię elektryczną. Kryteria te dotyczą potrzeby modernizacji systemu energetycznego, zaś państwa członkowskie, które decydują się na skorzystanie z tej opcji, muszą podjąć działania mające na celu zabezpieczenie inwestycji w system energetyczny, takie jak modernizacja infrastruktury, stosowanie czystych technologii itp., w kwocie odpowiadającej wartości odpowiednich bezpłatnie przydzielonych uprawnień do emisji.
- (2) Należy podkreślić, że państwa członkowskie, które spełniają kryteria, nie mają obowiązku korzystania z tej opcji i mogą tego nie uczynić w świetle przychodów ze sprzedaży na aukcji, które w przeciwnym przypadku by utraciły. Jednakże państwa, które skorzystają z opcji, muszą spełniać przepisy art. 10c dyrektywy 2003/87/WE.
- (3) Zharmonizowany system handlu uprawnieniami do emisji jest niezbędny dla osiągnięcia jak największych korzyści z handlu uprawnieniami do emisji oraz dla uniknięcia zakłócenia konkurencji na rynku wewnętrznym. W tym zakresie w dyrektywie 2003/87/WE jako podstawową zasadę przydzielania uprawnień do emisji ustanowiono sprzedaż na aukcji, jako że jest to system najprostszy, a zarazem uznawany za najbardziej wydajny pod względem gospodarczym. Sprzedaż na aukcji zapewnia także równe szanse dla rozwoju konkurencji na rynku wewnętrznym energii elektrycznej.
- (4) Ponadto w dyrektywie 2003/87/WE stwierdzono wyraźnie, że począwszy od 2013 r. sprzedaż na aukcji wszystkich uprawnień do emisji powinna stać się regułą dla sektora energetycznego, przy uwzględnieniu jego możliwości w zakresie obciążania konsumentów alternatywnymi kosztami emisji CO₂ w ramach cen energii elektrycznej, co pozwala na wytworzenie dodatkowych dochodów („nadzwyczajne zyski”). Sprzedaż na aukcji wyeliminuje te nadzwyczajne zyski.
- (5) Artykuł 10c dyrektywy 2003/87/WE zawiera przepisy określające odstępstwo od szeregu ważnych zasad tej dyrektywy, w szczególności od ogólnounijnego w pełni zharmonizowanego podejścia do przydzielania uprawnień, wprowadzenia sprzedaży na aukcji jako podstawowej metody przydzielania uprawnień oraz wyraźnego wyłączenia przydzielania bezpłatnych uprawnień do emisji
- w odniesieniu do wytwarzania energii elektrycznej. Powyższe zasady i przepisy mają na celu zapewnienie jak największej wydajności systemu pod względem gospodarczym. W związku z tym stosowanie art. 10c nie powinno naruszać tych ogólnych zasad i celów dyrektywy 2003/87/WE.
- (6) W tym kontekście oraz uwzględniając obawy wielu państw członkowskich związane z potencjalnym zakłóceniem konkurencji w wyniku stosowania art. 10c dyrektywy 2003/87/WE Komisja uznaje, że niezbędne jest udostępnienie wytycznych w zakresie stosowania art. 10c z następujących powodów:
- dyrektywa wymaga, aby Komisja oceniła poszczególne wnioski państw członkowskich pragnących stosować art. 10c dyrektywy 2003/87/WE. W wyniku przyjęcia niniejszych wytycznych Komisja ustanawia przejrzyste ramy oceny,
 - artykuł 10c dyrektywy 2003/87/WE stanowi wyjątek od najważniejszych zasad tej dyrektywy. Należy zapewnić interpretację oraz stosowanie tego wyjątku w sposób niepodważający ogólnych celów dyrektywy,
 - artykuł 10c ust. 3 dyrektywy 2003/87/WE wymaga, aby Komisja wydała wytyczne w celu „zapewnienia, aby metodologia przydziału uprawnień pozwalała uniknąć nieuzasadnionych zakłóceń konkurencji i minimalizowała negatywny wpływ na zachęty do zmniejszania emisji” za pomocą procedury komitetowej, jednak inne elementy związane z metodologią przydzielania uprawnień, jak np. maksymalna liczba bezpłatnych uprawnień do emisji określona w art. 10c ust. 2, również wymagają jednolitej interpretacji,
 - zakres art. 10c dyrektywy 2003/87/WE obejmuje wyłącznie sektor wytwarzania energii elektrycznej. Z tego względu niezbędne jest osiągnięcie jednolitej interpretacji w odniesieniu do tego, które instalacje kwalifikują się do przejściowego przydziału bezpłatnych uprawnień na mocy tego przepisu,
 - w dyrektywie 2003/87/WE nie zdefiniowano szeregu terminów technicznych wprowadzonych w art. 10c tej dyrektywy (np. ostateczna wielkość krajowego zużycia brutto, wartość rynkowa bezpłatnych uprawnień do emisji). Aby zapewnić spójne stosowanie tych przepisów w państwach członkowskich, które mogą stosować art. 10c, niezbędne są jasne wytyczne,
 - niektóre przepisy art. 10c dyrektywy 2003/87/WE umożliwiają państwom członkowskim pewną dowolność w ich stosowaniu. Dotyczy to w szczególności

(1) Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32.

planów krajowych poszczególnych państw członkowskich i związanych z nimi inwestycji. Inne przepisy wprowadzają do dyrektywy 2003/87/WE nowe elementy, które należy uspołnić z rynkowym podejściem do systemu. Stosowanie art. 10c nie może stać w sprzeczności z celami dyrektywy 2003/87/WE ani zagrażać równości szans na rynku wewnętrznym Unii.

2. MAKSYMALNA LICZBA BEZPŁATNYCH UPRAWNIENI PRZYDZIELONYCH PRZEJŚCIOWO NA SZCZEBLU PAŃSTWA CZŁONKOWSKIEGO

2.1. Ustalenie maksymalnej liczby

- (7) W art. 10c ust. 2 dyrektywy 2003/87/WE ustalono maksymalną liczbę bezpłatnie przydzielonych uprawnień do emisji, które można przydzielić kwalifikującym się instalacjom w kwalifikujących się państwach członkowskich w 2013 r. Zgodnie z tym przepisem liczba ta jest stopniowo zmniejszana w kolejnych latach aż do całkowitej likwidacji przydziałów bezpłatnych uprawnień w roku 2020.
- (8) Przy ocenie wniosku zgodnie z art. 10c ust. 6 Komisja przeanalizuje, czy maksymalna liczba uprawnień do emisji udostępnionych bezpłatnie zgodnie z art. 10c dyrektywy 2003/87/WE w 2013 r. w danym państwie członkowskim przekracza liczbę wynikającą z zastosowania wzoru określonego w załączniku I, opartego na art. 10c ust. 2.

2.2. Stopniowe zmniejszanie bezpłatnych przydziałów

- (9) W art. 10c ust. 2 dyrektywy 2003/87/WE wyraźnie stwierdzono, że „całkowita liczba przydzielonych przejściowo bezpłatnych uprawnień [...] jest stopniowo zmniejszana aż do całkowitej likwidacji przydziałów bezpłatnych uprawnień w roku 2020”. Dlatego niezbędne jest opracowanie wiarygodnego i przekonującego przebiegu od momentu rozpoczęcia przydzielania bezpłatnych uprawnień do emisji w 2013 r. do momentu zakończenia przydzielania bezpłatnych uprawnień do emisji w 2020 r.
- (10) W świetle prawnego upoważnienia do całkowitego wycofania przydziałów bezpłatnych uprawnień do emisji z maksymalnego poziomu 70 % do 0 % w ciągu maksymalnie siedmiu lat, wiarygodny i przekonujący przebieg procesu zakładający brak przydziałów bezpłatnych uprawnień do emisji w 2020 r. zakłada wyraźną tendencję spadkową na każdym etapie pomiędzy 70 % a 0 %.
- (11) Przy ocenie wniosku złożonego zgodnie z art. 10c ust. 5 dyrektywy 2003/87/WE Komisja analizuje, czy państwa członkowskie dążą do stopniowego przejścia na system wyłącznej sprzedaży na aukcji w sposób wiarygodny i przekonujący. Nadmierne opóźnianie dokonania ograniczeń spowodowałoby, że w całym okresie 2013–2020 r. przydzielono by większą ogólną liczbę bezpłatnych uprawnień do emisji, co w rezultacie doprowadziłoby do nieuzasadnionego zakłócenia konkurencji na rynku Unii. Taka sytuacja nie byłaby zgodna z art. 10c ust. 5 dyrek-

tywy. Komisja uznaje, że państwa członkowskie powinny mieć pewną swobodę w określaniu stosownego przebiegu zmniejszania bezpłatnych przydziałów. Komisja uważa, że warunek stopniowego ograniczania zostałby spełniony i nie doszłoby do zakłócenia konkurencji w przypadku, gdy państwo członkowskie przewidziało albo liniowy przebieg zmniejszania bezpłatnych przydziałów, albo przebieg nieliniowy, w ramach którego spadek przydzielonych bezpłatnie uprawnień do emisji w przeciągu dowolnych dwóch kolejnych lat w okresie 2013–2020 r. różni się o najwyżej 50 % od średniego rocznego spadku niezbędnego w pozostałych latach, aby osiągnąć 0 % w 2020 r.

3. KWALIFIKUJĄCE SIĘ INSTALACJE

3.1. Data graniczna

- (12) Warunkiem zakwalifikowania oraz skorzystania z przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji w zakresie wytwarzania energii elektrycznej jest fakt funkcjonowania instalacji najpóźniej w dniu 31 grudnia 2008 r. We wnioskach złożonych zgodnie z art. 10c ust. 5 dyrektywy 2003/87/WE państwa członkowskie powinny wykazać, że instalacje na ich terytorium uznane za kwalifikujące się do przejściowego przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji na mocy art. 10c dyrektywy 2003/87/WE spełniają ten warunek poprzez wykazanie zweryfikowanych emisji tych instalacji w okresie 2008–2010, podając jednocześnie numer zezwolenia i posiadacza rachunku przedmiotowej instalacji zgodnie ze wpisem do CITL. Informacje te powinny także udowodnić, że instalacja nadal funkcjonuje i nie zakończyła działania.
- (13) Instalacje mogą również kwalifikować się do przejściowego przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji na mocy art. 10c dyrektywy 2003/87/WE, jeżeli stosowny proces inwestycyjny „faktycznie wszczęto” najpóźniej w dniu 31 grudnia 2008 r.
- (14) Oznacza to, że dla podjęcia stosownej decyzji o budowie nowej elektrowni nie powinna mieć znaczenia perspektywa otrzymania bezpłatnych uprawnień do emisji dla nowego zakładu.
- (15) W świetle powyższego należy uznać, że proces inwestycyjny faktycznie wszczęto najpóźniej w dniu 31 grudnia 2008 r., jeżeli można wykazać, że na decyzję o inwestycji nie miała wpływu opcja przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji. W tym celu państwa członkowskie mogłyby dostarczyć dowody na to, że:
- rozpoczęto faktycznie prace budowlane w terenie i były one widoczne najpóźniej w dniu 31 grudnia 2008 r., lub
 - najpóźniej w dniu 31 grudnia 2008 r. podpisano kontrakt na budowę przedmiotowej elektrowni między inwestorem (często operatorem zakładu) a przedsiębiorstwem odpowiedzialnym za prace budowlane.

Komisja rozumie, że w danym kontekście prace budowlane, które faktycznie rozpoczęto, mogły obejmować prace przygotowawcze do budowy przedmiotowej elektrowni, ale w każdym przypadku zostały podjęte na podstawie wyraźnego zezwolenia stosownego organu krajowego, jeżeli jest ono niezbędne. Państwa członkowskie powinny przedłożyć stosowny dokument zatwierdzający, który powinien posiadać materialny status prawny zgodnie z prawem krajowym lub unijnym. Przy braku wymogu wyraźnego zezwolenia na prace przygotowawcze, niezbędne byłoby przedstawienie innych dowodów pozwalających na ustalenie, że faktycznie rozpoczęto prace budowlane.

Powyższy wykaz nie powinien być uznawany za wyczerpujący, jako że państwa członkowskie mogą w inny sposób przedstawiać dokumentację pozwalającą na udowodnienie, że na daną decyzję o inwestycji nie miała wpływu opcja uzyskania bezpłatnych uprawnień do emisji.

- (16) Przy ocenie zgodnie z art. 10c ust. 6 dyrektywy 2003/87/WE Komisja będzie wymagać wyraźnych i udokumentowanych dowodów na spełnienie powyższych warunków. We wnioskach złożonych zgodnie z art. 10c ust. 5 dyrektywy 2003/87/WE państwa członkowskie powinny przedłożyć wszystkie stosowne informacje w tym względzie. W przeciwnym przypadku Komisja odrzuci wykaz instalacji, których dotyczy wnioski.

3.2. Instalacje wytwarzające energię elektryczną

- (17) Zgodnie z art. 10c ust. 1 dyrektywy 2003/87/WE państwa członkowskie mogą przejściowo przydzielać bezpłatne uprawnienia do emisji instalacjom wytwarzającym energię elektryczną. Termin „instalacje wytwarzające energię elektryczną” nie został zdefiniowany w dyrektywie 2003/87/WE. Jako że jest to wyjątek od ogólnej zasady dyrektywy 2003/87/WE zakładającej, że w odniesieniu do wytwarzania energii elektrycznej nie przydziela się bezpłatnych uprawnień do emisji, termin ten należy interpretować w sposób niezakłócający celów dyrektywy.
- (18) Podejście takie uzasadnia także konieczność zapobiegania negatywnym skutkom wynikającym ze stosowania art. 10c dyrektywy 2003/87/WE dla branży przemysłowej danego państwa członkowskiego i rynku ogólnounijnego.
- (19) Mając na uwadze zdefiniowanie terminu „instalacje wytwarzające energię elektryczną” należy odnieść się do pojęcia „wytwórca energii elektrycznej” zdefiniowanego w art. 3 lit. u) dyrektywy 2003/87/WE, o którym mowa również w art. 10c ust. 2 tej dyrektywy. Zakresem tego pojęcia objęte są wszystkie instalacje wytwarzające wyłącznie energię elektryczną oraz instalacje wytwarzające energię

elektryczną i ciepło⁽¹⁾. Jednakże instalacje prowadzące inną działalność wymienioną w załączniku I do dyrektywy 2003/87/WE oprócz spalania paliw, czyli wytwarzania energii elektrycznej i/lub ciepła, nie byłyby objęte tą definicją.

- (20) W świetle powyższego Komisja uznaje, że do przydziałów bezpłatnych uprawnień do emisji zgodnie z art. 10c ust. 1 dyrektywy 2003/87/WE kwalifikują się:
- a) instalacje, które można zakwalifikować jako wytwórców energii elektrycznej na mocy art. 3 lit. u) dyrektywy 2003/87/WE, oraz
 - b) w przypadku instalacji wytwarzających energię elektryczną i ciepło, instalacje, dla których pod uwagę bierze się wyłącznie stosowne emisje związane z wytwarzaniem energii elektrycznej.

- (21) Przy ocenie zgodnie z art. 10c ust. 6 dyrektywy 2003/87/WE Komisja sprawdzi, czy dostarczono odpowiednie dowody na zgodność z powyższym kryterium.
- (22) Aby ustalić emisje związane z energią elektryczną w instalacjach wytwarzających energię elektryczną i ciepło państwa członkowskie powinny zapewnić zgodność ze środkami wykonawczymi zgodnie z art. 10a, w szczególności z art. 10a ust. 4 dyrektywy 2003/87/WE oraz powinny zawrzeć odniesienie do metodologii przydziału zgodnie z art. 10c ust. 3 dyrektywy 2003/87/WE.

4. WYMOGI DOTYCZĄCE PLANÓW KRAJOWYCH

4.1. Zasady dotyczące planów krajowych

- (23) Zgodnie z art. 10c ust. 1 dyrektywy 2003/87/WE zainteresowane państwa członkowskie przedkładają Komisji krajowe plany inwestycji. Komisja zaleca, aby krajowe plany oparto na wspólnych zasadach opracowanych w celu zapewnienia sprawiedliwej i spójnej realizacji celów dyrektywy 2003/87/WE, w szczególności art. 10c:

Zasada 1: W planie krajowym należy określić inwestycje, które bezpośrednio lub pośrednio (inwestycje w sieci i usługi pomocnicze) przyczyniają się do obniżenia emisji gazów cieplarnianych w ostateczny sposób.

⁽¹⁾ Należy zaznaczyć, że instalacje, które z prawnego punktu widzenia mogłyby zostać uznane za wytwórców energii elektrycznej zgodnie z art. 3 lit. u) dyrektywy 2003/87/WE, nie zostałyby uznane za kwalifikujące się do bezpłatnych przydziałów na mocy art. 10c dyrektywy 2003/87/WE, jeżeli prowadzą one inną działalność przemysłową, nawet jeżeli ta działalność przemysłowa nie jest objęta zakresem załącznika I do dyrektywy 2003/87/WE, jako że działalność ta nie może zostać wymieniona w niniejszym załączniku ani nie może przekroczyć progu stosownej działalności przemysłowej zgodnie z załącznikiem I do dyrektywy 2003/87/WE.

Zasada 2: Inwestycje określone w planie krajowym powinny być zaprojektowane w sposób pozwalający na wyeliminowanie w przyszłości, w możliwym zakresie, sytuacji, o których mowa w art. 10c ust. 1 lit. a) ⁽¹⁾ i b) ⁽²⁾ oraz pierwszego warunku lit. c) ⁽³⁾ dyrektywy 2003/87/WE.

Zasada 3: Inwestycje powinny być kompatybilne ze sobą nawzajem oraz z odpowiednim prawodawstwem Unii. Nie mogą one wzmocnić pozycji dominujących ani nadmiernie zakłócać konkurencji i handlu na rynku wewnętrznym, oraz, jeżeli to możliwe, powinny wzmocnić konkurencję na rynku wewnętrznym energii elektrycznej.

Zasada 4: Inwestycje określone w planie krajowym powinny być uzupełnieniem inwestycji, jakie państwa członkowskie muszą podjąć, aby osiągnąć inne cele lub spełnić wymogi prawne wynikające z prawa Unii. Nie powinny to również być inwestycje wymagane w celu zaspokojenia rosnącego zapotrzebowania na energię elektryczną.

Zasada 5: Inwestycje określone w planie krajowym powinny przyczynić się do dywersyfikacji struktury elektroenergetycznej i źródeł dostaw energii dla wytwarzania energii elektrycznej oraz ograniczenia intensywności emisji dwutlenku węgla.

Zasada 6: Inwestycje powinny być opłacalne ekonomicznie przy braku przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji na mocy art. 10c dyrektywy 2003/87/WE po zakończeniu przejściowego przydzielania tych uprawnień, z wyjątkiem konkretnych, uprzednio określonych nowych technologii znajdujących się na etapie demonstracji i wymienionych w załączniku III.

(24) Inwestycje określone w planie krajowym powinny w miarę możliwości być zgodne z tymi zasadami. Jeżeli dla danej inwestycji nie można zapewnić zgodności ze wszystkimi zasadami, przedmiotowe państwo członkowskie powinno przedstawić szczegółowe wyjaśnienie. Inwestycje takie nie powinny jednak stać w sprzeczności z tymi zasadami ani z ich celami. Inwestycje nie mogą również stać w sprzeczności z celami Traktatów lub innych stosownych aktów prawnych Unii.

(25) Przy ocenie wniosków złożonych zgodnie z art. 10c ust. 5 dyrektywy 2003/87/WE Komisja analizuje, w jakim stopniu określone inwestycje spełniają te zasady. Jeżeli informacje przedłożone przez państwa członkowskie we

⁽¹⁾ W 2007 r. nie istniało bezpośrednie lub pośrednie połączenie z siecią byłej UCTE.

⁽²⁾ W 2007 r. połączenie z siecią byłej UCTE poprzez jedną linię o mocy przesyłowej mniejszej niż 400 MW.

⁽³⁾ W 2006 r. ponad 30 % energii elektrycznej wytwarzane z paliwa kopalnego jednego rodzaju.

wnioskach złożonych zgodnie z art. 10c ust. 5 dyrektywy 2003/87/WE nie są wystarczająco szczegółowe dla dokonania przez Komisję kompleksowej oceny pozwalającej na wyciągnięcie uzasadnionego wniosku, Komisja może wymagać dostarczenia dodatkowych informacji. Jeżeli dodatkowe informacje nie mogą zostać dostarczone w odpowiednim czasie, Komisja odrzuci odpowiednie części planu krajowego. Komisja może również uwzględnić informacje i poglądy uzyskane z innych źródeł w celu oceny wniosku.

(26) Na podstawie przepisów dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko ⁽⁴⁾ państwa członkowskie powinny sprawdzić, czy wymagana jest ocena oddziaływania na środowisko dla planu krajowego.

(27) Komisja zauważa również, że przydzielanie bezpłatnych uprawnień do emisji wytwórcom energii elektrycznej oraz finansowanie odpowiadających inwestycji zgodnie z wymogami art. 10c dyrektywy 2003/87/WE zasadniczo obejmuje pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE. Zgodnie z art. 108 ust. 3 TFUE państwa członkowskie muszą powiadomić Komisję o środkach obejmujących pomoc państwa. Po dokonaniu zgłoszenia państwa członkowskie nie mogą wdrożyć proponowanych środków do czasu podjęcia przez Komisję ostatecznej decyzji. Komisja zamierza przyjąć w najbliższej przyszłości kryteria kompatybilności dla oceny tego rodzaju pomocy. Wniosek złożony zgodnie z art. 10c ust. 5 dyrektywy 2003/87/WE oraz jakakolwiek późniejsza decyzja Komisji pozostają bez uszczerbku dla obowiązku zgłoszenia przez państwo członkowskie pomocy państwa zgodnie z art. 108 TFUE, zaś państwa członkowskie powinny odpowiednio planować przedłożenie wymaganych zgłoszeń pomocy państwa. Podczas oceny przydziałów bezpłatnych uprawnień oraz planów krajowych na mocy art. 107 ust. 3 TFUE Komisja zagwarantuje, że plany nie powodują nadmiernego zakłócenia konkurencji, z uwzględnieniem leżącego we wspólnym interesie celu art. 10c dyrektywy 2003/87/WE. W szczególności jeżeli w planie krajowym przewidziano koncentrację pomocy na ograniczonej liczbie beneficjentów, lub też jeżeli pomoc prawdopodobnie wzmocni pozycję rynkową beneficjentów, państwa członkowskie powinny wykazać, że pomoc nie zakłóci nadmiernie konkurencji poza takim zakłóceniem, jakie jest niezbędne w świetle ogólnych celów niniejszej dyrektywy.

4.2. Kwalifikujące się inwestycje

(28) W świetle tytułu i ogólnego kontekstu art. 10c dyrektywy 2003/87/WE inwestycje kwalifikujące się na mocy tego przepisu powinny dotyczyć sektora energii elektrycznej oraz powinny być podejmowane od dnia 25 czerwca 2009 r. Jednakże zasadniczo nie wyklucza się inwestycji w innych sektorach energetycznych, pod warunkiem że są one należycie uzasadnione na podstawie art. 10c dyrektywy 2003/87/WE.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 197 z 21.7.2001, s. 30.

- (29) Państwa członkowskie najlepiej ocenią, które inwestycje najlepiej przyczynią się do modernizacji sektora wytwarzania energii elektrycznej i są odpowiedzialne za określenie inwestycji spełniających wymogi dyrektywy. Mają one również obowiązek koordynacji sprawozdań z realizacji inwestycji podejmowanych zgodnie z art. 10c dyrektywy 2003/87/WE na szczeblu krajowym⁽¹⁾.
- (30) Państwa członkowskie powinny zawrzeć w planach krajowych wykaz instalacji podejmujących inwestycje określone w planie krajowym oraz wykaz zaplanowanych inwestycji będących wynikiem przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji. Powinny również określić, w jakim stopniu będą one finansowane z przychodów uzyskanych z bezpłatnie przydzielonych uprawnień do emisji oraz w którym roku cyklu inwestycyjnego będzie to miało miejsce.
- (31) Inwestycje finansowane z przychodów uzyskanych z przydzielonych bezpłatnie uprawnień do emisji na mocy art. 10c dyrektywy 2003/87/WE mogą być uzupełniające względem inwestycji finansowanych częściowo z innych źródeł unijnych (np. fundusze pochodzące z rezerwy dla nowych instalacji zgodnie z art. 10a ust. 8 dyrektywy 2003/87/WE, funduszy regionalnych, TEN-E, europejskiego programu naprawy gospodarczej, europejskiego programu energetycznego na rzecz naprawy gospodarczej, planu EPSTE itd.), jeżeli są one zgodne z wymogami określonymi w niniejszym dokumencie oraz spójne z tymi instrumentami lub źródłami. W takich przypadkach wyłącznie część inwestycji korzystająca ze środków finansowych uzyskanych z przydzielonych bezpłatnie uprawnień do emisji na mocy art. 10c dyrektywy 2003/87/WE ma znaczenie dla celu art. 10c tej dyrektywy pod warunkiem, że przestrzegane są przepisy Unii dotyczące ogólnych limitów w zakresie finansowania.
- (32) Dalsze wyjaśnienia dotyczące interpretacji Komisji w odniesieniu do terminów „infrastruktura”, „czyste technologie”, „dywersyfikacja struktury energetycznej i źródeł dostaw” stosowanych w art. 10c ust. 1 dyrektywy 2003/87/WE znajdują się w załączniku IV.
- (33) W załączniku V zawarto niewyczerpujący wykaz rodzajów inwestycji kwalifikujących się na mocy art. 10c dyrektywy 2003/87/WE.

4.3. Wartość rynkowa

- (34) Zgodnie z art. 10c ust. 1 dyrektywy 2003/87/WE kwota inwestycji określonych w planie krajowym odpowiada w możliwym zakresie wartości rynkowej bezpłatnych uprawnień do emisji. Wartość rynkowa uprawnień do emisji musi być stosowana jako wartość referencyjna

pozwalająca kwalifikującym się państwom członkowskim określić w swoich planach krajowych kwotę inwestycji na szczeblu krajowym.

- (35) Jako że państwa członkowskie powinny być w stanie podać w swoich planach krajowych dokładną kwotę, jaką zamierzają zainwestować na mocy art. 10c dyrektywy 2003/87/WE, wartość rynkową bezpłatnych uprawnień do emisji przydzielonych na mocy art. 10c dyrektywy 2003/87/WE należy ustalić z wyprzedzeniem, nie zaś dostosować po fakcie⁽²⁾.
- (36) Komisja zaleca, aby wartość rynkowa bezpłatnie przydzielonych uprawnień do emisji opierała się na prognozach europejskich cen dwutlenku węgla opartych na modelach, przedstawionych w dokumencie roboczym służb Komisji z 2010 r. uzupełniającym komunikat Komisji (2010)265 wersja ostateczna⁽³⁾. Dokument ten zawiera uaktualnione prognozy uwzględniające nowe okoliczności w Unii.
- (37) Państwa członkowskie powinny stosować roczne wartości określone w załączniku VI z uwzględnieniem obowiązującego prawodawstwa i celów w zakresie ograniczenia emisji jako wartości referencyjne w celu określenia rocznych wartości rynkowej bezpłatnych przydziałów uprawnień do emisji stosowanych w planach krajowych. W świetle stosownych przepisów w zakresie pomocy państwa, państwa członkowskie mogą stosować wyższe wartości dla określenia kwoty inwestycji. Wartości podane w załączniku VI stanowią wartości minimalne, jakie należy stosować.
- (38) Wartość inwestycji podjętych w ramach art. 10c dyrektywy w danym państwie członkowskim musi odpowiadać wartości rynkowej bezpłatnie przydzielonych uprawnień do emisji objętych wnioskiem, chyba że państwo członkowskie jest w stanie wykazać, że byłoby to obiektywnie niemożliwe. We wnioskach złożonych zgodnie z art. 10c ust. 5 dyrektywy 2003/87/WE państwa członkowskie muszą dostarczyć dowody niezbędne dla umożliwienia Komisji dokonania oceny zgodnie z art. 10c ust. 6 dyrektywy 2003/87/WE.

⁽²⁾ Ustalenie wartości rynkowej bezpłatnych uprawnień dla celów niniejszego komunikatu nie zależy od wartości rynkowej ustalonej na mocy oceny w związku z pomocą państwa. Nie zależy ono również od przyszłego rozwoju europejskich cen dwutlenku węgla w trzecim okresie handlowym. Dyrektywa przewiduje w tym względzie pewną elastyczność, stwierdzając, że wartość inwestycji powinna „w możliwym zakresie” odpowiadać wartości rynkowej bezpłatnych uprawnień. Oznacza to, że określenie wartości rynkowej bezpłatnych uprawnień dla celu realizacji art. 10c powinno opierać się na wiarygodnym i przekonującym założeniu *ex ante* przyszłego rozwoju cen dwutlenku węgla, ale nie musi dokładnie odzwierciedlać dziennych wartości kontraktów na rynku kasowym, kontraktów terminowych typu future i kontraktów typu forward na europejskich rynkach dwutlenku węgla w latach 2013–2020.

⁽³⁾ SEC(2010) 650, Dokument roboczy służb Komisji uzupełniający komunikat Komisji do Rady, Parlamentu Europejskiego, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów – Analiza możliwości zwiększenia celu 20 %-owej redukcji emisji gazów cieplarnianych oraz ocena ryzyka ucieczki emisji, Kontekst i analiza, część II.

⁽¹⁾ Zob. również rozdział 6 i załącznik VII.

4.4. Mechanizm mający na celu zapewnienie równowagi między kwotą inwestycji a bezpłatnymi uprawnieniami do emisji

- (39) W dyrektywie 2003/87/WE wyraźnie uznano fakt, że przydziały bezpłatnych uprawnień do emisji mogą doprowadzić do nadzwyczajnych zysków, w szczególności w przypadku, gdy operatorzy mogą przekazać wartość finansową uprawnień do emisji swoim klientom. Jest tak w przypadku producentów energii elektrycznej i stanowi jeden z powodów, dla których w dyrektywie 2003/87/WE ustanowiono sprzedaż na aukcji jako podstawową zasadę dokonywania przydziałów, co pozwoli „wyeliminować nadzwyczajne zyski”⁽¹⁾.
- (40) Wprowadzając odstępstwo od zasady sprzedaży na aukcji jako podstawowej metody dokonywania przydziałów, art. 10c dyrektywy 2003/87/WE przewiduje bezpłatne przydzielanie uprawnień do emisji wytwórcom energii elektrycznej, tym samym akceptując w domniemany sposób występowanie nadzwyczajnych zysków. Jednakże wyraźnym celem art. 10c dyrektywy jest wykorzystanie tych zysków do modernizacji wytwarzania energii elektrycznej w przedmiotowym państwie członkowskim.
- (41) Środek prawa Unii musi być interpretowany w świetle jego celów. Na podstawie przepisów art. 10c dyrektywy 2003/87/WE oraz mając na względzie jego ogólny cel można stwierdzić, że nadzwyczajne zyski uzyskane przez przedsiębiorstwa korzystające z przydziałów bezpłatnych uprawnień do emisji muszą zostać wykorzystane do modernizacji wytwarzania energii elektrycznej w przedmiotowym państwie członkowskim. Jednocześnie optymalne wykorzystanie wartości bezpłatnie przydzielonych uprawnień do emisji zakładałoby, że bezpłatnie przydzielone uprawnienia do emisji nie są wykorzystywane w celu sfinansowania inwestycji, jakie przedmiotowe przedsiębiorstwa podjęłyby dla spełnienia innych celów i wymogów prawnych wynikających z prawa Unii. W przeciwnym przypadku stanowiłyby one dodatkowe zyski, których wyeliminowanie zakłada dyrektywa 2003/87/WE, co stałoby w sprzeczności z celami dyrektywy. Ponadto spowodowałoby to nadmierne zakłócenie konkurencji sprzeczne z art. 10c ust. 5 dyrektywy.
- (42) Z tego względu odbiorca uprawnień do emisji przydzielonych bezpłatnie na mocy art. 10c dyrektywy 2003/87/WE musiałby wykorzystać wartość bezpłatnych uprawnień do emisji poprzez podjęcie inwestycji określonej w planie krajowym zgodnie z art. 10c ust. 1. Jeżeli przedsiębiorstwa otrzymują bezpłatne uprawnienia do emisji bez podejmowania takich inwestycji, lub jeżeli otrzymują większą liczbę bezpłatnych uprawnień, niż liczba wymagana do podjęcia stosownych inwestycji określonych w planie krajowym, muszą one zostać zobowiązane do przekazania wartości nadmiernych uprawnień właściwemu podmiotowi przeprowadzającemu inwestycje.
- (43) Jako że krajowy plan mający na celu modernizację wytwarzania energii elektrycznej w danym państwie członkowskim może obejmować inwestycje podejmowane przez przedsiębiorstwa, które nie podlegają obowiązkowi zgodności z systemem unijnym⁽²⁾, nie wszystkie przedsiębiorstwa wyznaczone do przeprowadzenia określonych inwestycji w planie krajowym mogłyby otrzymać bezpłatnie przydzielone uprawnienia. W świetle przepisów art. 10c ust. 1 i 4 dyrektywy 2003/87/WE operatorzy systemów przesyłowych i dystrybucyjnych w rozumieniu art. 2 ust. 4 i 6 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/72/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylającej dyrektywę 2003/54/WE⁽³⁾ są operatorami sieci w rozumieniu art. 10c ust. 4 dyrektywy 2003/87/WE. Przedsiębiorstwa te nie mogą na ogół być związane z wytwarzaniem lub dostarczaniem energii elektrycznej. W związku z tym nie mogłyby one otrzymać uprawnień, ale mogą być zobowiązane do podjęcia inwestycji określonych w planie krajowym.
- (44) Zgodnie z zasadą 3 dotyczącą planów krajowych oraz zgodnie z pkt 27 niniejszych wytycznych, w przypadku gdy inwestycje w zakresie wytwarzania lub dostaw energii elektrycznej określone w planie krajowym zgodnie z art. 10c ust. 1 dyrektywy 2003/87/WE prowadziłyby do nadmiernego zakłócenia konkurencji lub zagrażałyby wzmocnieniem pozycji dominującej, państwa członkowskie powinny rozważyć zobowiązanie beneficjentów bezpłatnych uprawnień do emisji do przekazania środków finansowych na inwestycje na rzecz systemów przesyłowych i dystrybucyjnych lub na rzecz wytwarzania lub dostaw energii elektrycznej nieprowadzących do takiego zakłócenia.
- (45) Nie można również wykluczyć, że przedsiębiorstwu przydziela się pewną liczbę bezpłatnych uprawnień do emisji o wartości niższej, niż wymagana do przeprowadzenia inwestycji określonej w planie krajowym. W takim przypadku może być stosowne, aby umożliwić tym przedsiębiorstwom przeprowadzenie inwestycji określonej w planie krajowym.
- (46) Z tego względu państwa członkowskie mogą ustanowić, jeżeli jest to niezbędne i stosowne, mechanizm uwzględniania przedmiotowych transferów środków finansowych w opisanych wyżej przypadkach.
- (47) Mechanizm ten powinien w każdym razie uwzględniać następujące wymogi:
- a) wartość uprawnień do emisji przydzielonych bezpłatnie w ramach art. 10c dyrektywy 2003/87/WE powinna być odzwierciedlona w inwestycjach określonych w planie krajowym i podjętych w celu zrównania kwoty inwestycji z wartością bezpłatnych uprawnień do emisji;

⁽¹⁾ Zob. motyw 15 dyrektywy 2009/29/WE.

⁽²⁾ Artykuł 10c ust. 4 zawiera wyraźne odniesienie do operatorów sieci, którzy zgodnie z prawodawstwem unijnym dotyczącym wewnętrznego rynku energii elektrycznej (dyrektywa 2009/72/WE) muszą być w pełni oddzieleni od produkcji energii elektrycznej. Operatorzy zajmujący się wytwarzaniem energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych również nie otrzymaliby uprawnień, ale są objęci zakresem inwestycji określonym w art. 10c ust. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 211 z 14.8.2009, s. 55.

- b) inwestycje określone w planie krajowym i finansowane w ramach mechanizmu muszą być zgodne z przepisami dotyczącymi pomocy państwa⁽¹⁾;
- c) należy zezwolić na coroczne dostosowanie środków finansowych i inwestycji, w tym na coroczne przeniesienie środków finansowych lub inwestycji na następny rok, o ile kwota inwestycji zgodnie z planem krajowym jest równa lub większa od łącznej wartości rynkowej bezpłatnych uprawnień do emisji w całym okresie, dla którego państwa członkowskie złożyły wniosek o odstępstwo na mocy art. 10c dyrektywy 2003/87/WE (zob. również sekcja 2.2).
- (48) Korzystanie z dochodów, które państwa członkowskie mogą uzyskać ze sprzedaży na aukcji⁽²⁾, lub innych dochodów państwa do finansowania inwestycji wymienionych w planie krajowym spowoduje wystąpienie nadzwyczajnych zysków dla wytwórców energii otrzymujących bezpłatne uprawnienia zgodnie z art. 10c dyrektywy 2003/87/WE. W świetle motywów 15 i 19 dyrektywy 2009/29/WE zmieniającej dyrektywę 2003/87/WE oraz art. 10c ust. 5 lit. e) oraz ogólnego zamiaru i celów dyrektywy, w której ustanowiono sprzedaż na aukcji jako podstawową zasadę dokonywania przydziałów, Komisja odrzuci wszelkie wnioski złożone zgodnie z art. 10c ust. 5, które zakładają takie podejście.

5. NIEZBYWALNE UPRAWNIENIA

- (49) Państwa członkowskie korzystające z opcji przydziału bezpłatnych uprawnień na mocy art. 10c dyrektywy 2003/87/WE mogą zdecydować, że takie uprawnienia mogą być wykorzystane wyłącznie do umorzenia przez instalację w roku, do którego i za który zostały przydzielone. Przedsiębiorstwo, które otrzymuje uprawnienia podlegające temu warunkowi, nie mogłoby sprzedać ich na rynku, zdeponować ich na następny rok lub też zezwolić na ich umorzenie przez inną instalację (nawet należącą do tego samego przedsiębiorstwa).
- (50) Państwo członkowskie, które wprowadza taki warunek ryzykuje wdrożenie art. 10c w sposób niezgodny z celami i projektem systemu unijnego, którego zadaniem jest osiągnięcie ogólnej redukcji emisji w sposób oszczędny i wydajny pod względem gospodarczym. Wdrożenie przez państwa członkowskie dyrektywy 2003/87/WE w sposób sprzeczny z jej zamysłem nie byłoby zgodne z prawem.
- (51) Niezbywalne uprawnienia wyeliminowałyby zachęty do podejmowania środków ograniczających emisje dostęp-

nych dla posiadaczy niezbywalnych uprawnień, które są wykonalne po kosztach niższych od ceny uprawnienia do emisji. Z punktu widzenia posiadacza niezbywalnych uprawnień, przeprowadzenie tych środków ograniczających byłoby zawsze droższe, niż objęcie emisji niezbywalnymi uprawnieniami.

- (52) W związku z tym Komisja stanowczo zaleca, aby państwa członkowskie nie korzystały z opcji przydzielania niezbywalnych uprawnień do emisji. Jednakże jeżeli państwa członkowskie uznają tę opcję za niezbędną, muszą wykazać, że jest ona stosowana jedynie w zakresie niezbędnym do osiągnięcia celu art. 10c oraz że cele te nie mogłyby zostać skuteczniej osiągnięte w inny sposób. Powody państw członkowskich powinny należycie uwzględniać zachęty w zakresie redukcji emisji oraz potencjalny wzrost kosztów zapewnienia zgodności z ETS w wyniku wprowadzenia pewnej części niezbywalnych uprawnień.
- (53) W świetle oraz bez uszczerbku dla powyższego Komisja jest zdania, że co najmniej większość uprawnień do emisji bezpłatnie przydzielonych na mocy art. 10c dyrektywy powinna być zbywalna. Zaleca więc ograniczenie liczby niezbywalnych uprawnień do liczby nieprzekraczającej łącznych emisji wynikających z dostaw energii elektrycznej do sektorów, w których nie zasłoby ryzyko spowodowania zakłócenia konkurencji w sektorze przemysłowym danego państwa członkowskiego lub Unii (np. sektor gospodarstw domowych). Zgodnie z art. 10c ust. 5 lit. e) i art. 10c ust. 6 Komisja musiałaby odrzucić wniosek, który powodowałby nieuzasadnione zakłócenie konkurencji.
- (54) Przy ocenie wniosków złożonych zgodnie z art. 10c ust. 5 Komisja zbada, czy w świetle celów dyrektywy 2003/87/WE, a w szczególności konkretnego celu art. 10c dyrektywy 2003/87/WE, liczba niezbywalnych uprawnień do emisji jest uzasadniona, tj. jest ona niezbędna i proporcjonalna, oraz czy spowodowałaby nadmierne zakłócenie konkurencji. Komisja odrzuci wnioski złożone zgodnie z art. 10c ust. 5, jeżeli uzna, że warunki te nie zostały spełnione.

6. MONITOROWANIE I EGZEKWOWANIE

6.1. Ocena wniosku

- (55) Zgodnie z art. 10c ust. 6 dyrektywy 2003/87/WE Komisja oceni wnioski uwzględniając wszystkie stosowne elementy, także te wymienione w art. 10c ust. 5. Rozważy również obowiązki wynikające z Traktatów i ogólne zasady prawa Unii. Aby zapewnić skuteczny proces oceny, wnioski powinny opierać się na wzorze przedstawionym w załączniku VII do niniejszego dokumentu. Komisja podejmie ocenę wniosku wyłącznie po dostarczeniu wszystkich stosownych informacji, w tym niezbędnych dowodów potwierdzających te informacje.

⁽¹⁾ Zob. pkt 27.

⁽²⁾ Artykuł 10 ust. 3 wymaga wyłącznie, aby przynajmniej 50 % dochodów wykorzystano na cele związane z ochroną klimatu, zaś pozostałe maksymalnie 50 % pozostawiono do dyspozycji państwom członkowskim.

- (56) Artykuł 10c dyrektywy 2003/87/WE wprowadzono dla umożliwienia modernizacji wytwarzania energii elektrycznej w kwalifikujących się państwach członkowskich. Z tego względu w artykule tym przewidziano odstępstwo od podstawowej zasady dyrektywy. Zgodnie z przeważającym orzecznictwem wyjątek ten należy interpretować i stosować w zakresie ograniczonym do działań niezbędnych dla osiągnięcia celu ustanowionego w art. 10c bez naruszania ogólnych celów dyrektywy 2003/87/WE.
- (57) W odniesieniu do wartości bezpłatnie przydzielonych uprawnień do emisji oraz ich związku z kwotą inwestycji wymaganych na mocy art. 10c ust. 1 dyrektywy 2003/87/WE należy zauważyć, że przydział bezpłatnych uprawnień do emisji spowodowałby osiągnięcie nadzwyczajnych zysków przez przedsiębiorstwa korzystające z przydziałów bezpłatnych uprawnień do emisji, jeżeli wartość tych uprawnień do emisji nie zostałaby wykorzystana na inwestycje lub jeżeli wartość tych uprawnień do emisji zostałaby wykorzystana na inwestycje, które musiałyby zostać podjęte dla osiągnięcia innych celów i wymogów prawnych wynikających z prawa Unii. W takim przypadku nie zaistniałby odpowiedni wkład w osiągnięcie celu, dla którego przyjęto przydział bezpłatnych uprawnień do emisji zgodnie z art. 10c.
- (58) Ponadto należy zauważyć, że korzyści wynikające z przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji na mocy art. 10c dyrektywy 2003/87/WE mogą spowodować nadmierne zakłócenie konkurencji, które stoi w sprzeczności z art. 10c ust. 5 lit. e), jeżeli uprawnienia nie zostaną wykorzystane w celu, dla którego zostały przydzielone.
- (59) Dlatego Komisja uwzględni w szczególności, czy wartość bezpłatnych uprawnień do emisji przydzielonych kwalifikującym się instalacjom zgodnie z art. 10c dyrektywy 2003/87/WE jest wykorzystana do sfinansowania inwestycji podejmowanych przez te instalacje, lub, jeżeli nie ma to miejsca, zweryfikuje, czy wartość bezpłatnych uprawnień jest udostępniona instalacjom/operatorom lub przedsiębiorstwom, które nie otrzymały wystarczającej liczby uprawnień do emisji pozwalającej na dokonanie odpowiednich inwestycji określonych w planie krajowym, lub też w ogóle nie otrzymały takich uprawnień.
- (60) Dla zachowania przejrzystości oraz umożliwienia uzasadnionej oceny wniosku przez Komisję, państwa członkowskie powinny opublikować wniosek przed złożeniem go Komisji, tak aby umożliwić Komisji rozważenie informacji i poglądów z innych źródeł. Wniosek złożony przez państwo członkowskie powinien zostać uznany za informację dotyczącą środowiska i podlegać wymogom określonym w dyrektywie 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG⁽¹⁾ oraz

w rozporządzeniu (WE) nr 1367/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 września 2006 r. w sprawie zastosowania postanowień Konwencji z Aarhus o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska do instytucji i organów Wspólnoty⁽²⁾. Państwa członkowskie będą musiały również sprawdzić, czy wymagana jest ocena oddziaływania na środowisko dla planu krajowego na podstawie dyrektywy 2001/42/WE.

6.2. Przepisy w zakresie monitorowania i egzekwowania zgodnie z art. 10c ust. 5 dyrektywy 2003/87/WE

- (61) Państwa członkowskie muszą ustanowić jasne i skuteczne przepisy w zakresie monitorowania i egzekwowania w odniesieniu do inwestycji przewidzianych w planie krajowym, aby zapewnić ich właściwą realizację. Zgodnie z art. 10c ust. 5 lit. d) dyrektywy 2003/87/WE przepisy te powinny być szczegółowo określone we wniosku o przydzielenie bezpłatnych uprawnień do emisji.
- (62) Obowiązkiem państw członkowskich jest monitorowanie i egzekwowanie inwestycji określonych w planach krajowych. Przy ocenie wniosku państwa członkowskiego o przydział bezpłatnych uprawnień do emisji zgodnie z art. 10c ust. 6 dyrektywy 2003/87/WE Komisja zwróci szczególną uwagę na to, czy państwo członkowskie przewiduje jasne i skuteczne przepisy w zakresie monitorowania i egzekwowania w odniesieniu do realizacji planu krajowego, w tym mechanizm ścisłego monitorowania i skutecznego egzekwowania inwestycji określonych w planie krajowym. W tym celu państwa członkowskie powinny zapewnić obowiązujące przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do poddania inwestycji kontroli przez właściwe organy krajowe wyraźnie określone we wniosku.
- (63) W tym zakresie ważne są następujące elementy:
- przepisy powinny określać szereg wskaźników zgodności, których przykłady podano w załączniku VIII, które będą stosowane przez właściwe organy krajowe w celu oceny postępów i spójności inwestycji z wymogami określonymi w dyrektywie 2003/87/WE i niniejszych wytycznych,
 - należy przewidzieć nadzór w terenie w celu weryfikacji realizacji inwestycji. Nadzór ten powinien obejmować kontrole na miejscu i roczną niezależną weryfikację każdej inwestycji przeprowadzoną przez audytorów zewnętrznych. Audytorzy powinni wydać oficjalny dokument potwierdzający charakter każdej inwestycji oraz dokładną kwotę wydaną każdego roku. Dokumenty te powinny również poświadczać prawdziwość zgłaszanych wydatków,

⁽¹⁾ Dz.U. L 41 z 14.2.2003, s. 26.

⁽²⁾ Dz.U. L 264 z 25.9.2006, s. 13.

- należy przewidzieć niezależną ocenę ilościową i jakościową inwestycji, aby dostarczyć udokumentowane i niezależne dane potwierdzające, że inwestycje spełniają wymogi dyrektywy 2003/87/WE, niniejszych wytycznych i planu krajowego,
 - jeżeli przedsiębiorstwa nie wypełniają obowiązku w zakresie inwestycji (lub nie przyczyniają się do inwestycji poprzez przekazanie wartości niezainwestowanych bezpłatnych uprawnień do emisji na rzecz mechanizmu w celu zapewnienia równowagi między kwotą inwestycji a bezpłatnymi uprawnieniami do emisji), państwa członkowskie powinny wprowadzić kary i środki naprawcze w celu przywrócenia równowagi między wartością bezpłatnych uprawnień do emisji na mocy art. 10c dyrektywy 2003/87/WE a kwotą inwestycji określonych w planie krajowym. Środki te powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające i powinny obejmować:
 - obowiązek zwrotu wartości bezpłatnie przyznanych uprawnień do emisji (wycenionych zgodnie z wartością rynkową w momencie zwrotu) do kwoty stwierdzonego braku inwestycji,
 - automatyczny przepadek uprawnień przydzielonych przedsiębiorstwom, które nie wypełniają obowiązków wynikających ze stosownych planów krajowych i niniejszych wytycznych, w tym przemiana bezpłatnych uprawnień do emisji na uprawnienia sprzedawane na aukcji przez przedmiotowe państwo członkowskie,
 - odstraszające kary finansowe,
 - należy umożliwić przeniesienie części inwestycji przewidzianej dla instalacji z jednego roku na kolejnej o wartości równej kwocie inwestycji niepodjętych w tym roku. Obowiązkiem państwa członkowskiego jest zagwarantowanie zainwestowania w okresie objętym wnioskiem stosownej wartości środków finansowych.
- (64) Wyniki procedury monitorowania i egzekwowania wraz z udokumentowanymi dowodami należy zgłaszać co roku w sprawozdaniach rocznych składanych przez państwa członkowskie Komisji zgodnie z art. 10c ust. 1 dyrektywy 2003/87/WE. W szczególności do sprawozdań należy załączyć kopie dokumentów potwierdzających wydanych przez zewnętrznego audytora (opatrzone oficjalną pieczęcią) wraz z oficjalnym tłumaczeniem na język angielski (jeżeli nie zostały sporządzone w tym języku). Państwa członkowskie mogą opublikować stosowne sprawozdania roczne operatorów.

6.3. Sprawozdania roczne zgodnie z art. 10c ust. 1 dyrektywy 2003/87/WE

- (65) Sprawozdania roczne państw członkowskich dotyczące inwestycji w modernizację wytwarzania energii elek-

trycznej zgodnie z art. 10c ust. 1 dyrektywy 2003/87/WE należy składać Komisji do dnia 31 stycznia każdego roku, począwszy od 2014 r. Powinny one zawierać przegląd charakteru i ilości inwestycji dokonanych w poprzednim roku ⁽¹⁾.

- (66) Sprawozdania roczne powinny potwierdzać – za pomocą udokumentowanych dowodów – że inwestycje są realizowane i spełniają wymogi określone w dyrektywie 2003/87/WE oraz w niniejszych wytycznych, a w szczególności, że przyczyniają się one do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych.

- (67) Sprawozdania muszą także wykazywać, że roczna zainwestowana kwota jest spójna z łączną kwotą inwestycji przewidzianych na okres objęty wnioskiem zgodnie z planem krajowym państwa członkowskiego, w odniesieniu do wartości rynkowej bezpłatnie przydzielonych uprawnień do emisji określonych w niniejszych wytycznych. Roczna wartość inwestycji nie musi odpowiadać ustalonej wartości rynkowej bezpłatnie przydzielonych uprawnień do emisji. Jednakże wszelkie rozbieżności między wartością bezpłatnie przydzielonych uprawnień do emisji a kwotą inwestycji należy skorygować w roku następującym po ich wystąpieniu, w celu zachowania wiarygodnego przebiegu inwestycji w okresie objętym wnioskiem, z uwzględnieniem malejącej liczby uprawnień do emisji, które mogą być przydzielone bezpłatnie.

- (68) Zgodnie z art. 10c ust. 4 dyrektywy 2003/87/WE sprawozdania roczne opierają się na sprawozdaniach dostarczanych co 12 miesięcy państwom członkowskich przez operatorów, dotyczących realizacji inwestycji określonych w planie krajowym. Powinny one opierać się również na dodatkowych źródłach informacji, w szczególności na danych oficjalnych i niezależnie sprawdzonych. W sprawozdaniach należy podać źródła tych danych i odniesienia do dokumentów stanowiących dowody.

- (69) Roczne sprawozdania państw członkowskich dla Komisji należy udostępnić w przejrzysty sposób. Zgodnie z art. 10c ust. 4 dyrektywy 2003/87/WE roczne sprawozdania państw członkowskich dla Komisji należy podać do publicznej wiadomości. Należy uwzględnić poufność wrażliwych informacji handlowych.

- (70) Przy ocenie zgodnie z art. 10c ust. 6 dyrektywy 2003/87/WE Komisja sprawdzi poprawność sprawozdań rocznych na podstawie dostarczonych dowodów. Jeżeli nie dostarczono wszystkich stosownych dowodów, może zwrócić się o dalsze informacje.

⁽¹⁾ Pierwsze sprawozdanie roczne przedłożone w 2014 r. może obejmować inwestycje dokonane od dnia 25 czerwca 2009 r. do dnia 31 grudnia 2013 r.

(71) Jeżeli państwo członkowskie nie dostarczy w sprawozdaniu rocznym wystarczających dowodów na to, że inwestycje określone w planie krajowym są realizowane zgodnie z harmonogramem oraz odpowiednio do wartości bezpłatnie przydzielonych uprawnień do emisji określonych w planie krajowym, oraz jeżeli:

- przedmiotowe państwo członkowskie nie jest w stanie przedstawić w planie krajowym solidnego uzasadnienia braku inwestycji w danym roku, lub
- przedmiotowe państwo członkowskie nie jest w stanie przedstawić dowodów na podjęcie środków naprawczych określonych we wniosku złożonym zgodnie z art. 10c ust. 5 lit. d), lub
- roczne sprawozdanie za kolejny rok nie zawiera dowodów na skorygowanie braku inwestycji w roku poprzednim,

Komisja jest zdania, że nastąpiło naruszenie warunków ustalonych w art. 10c dyrektywy 2003/87/WE

w odniesieniu do przydziałów bezpłatnych uprawnień do emisji oraz inwestycji wymaganych na mocy art. 10c ust. 1. Jako że warunek ten jest niezbędny do osiągnięcia celów art. 10c, brak inwestycji prowadzi do uzyskania przez dane przedsiębiorstwo dodatkowych zysków i nie przyczynia się do osiągnięcia celów dyrektywy 2003/87/WE, w szczególności jej art. 10c. Może to skutkować bezprawnym stosowaniem dyrektywy 2003/87/WE sprzecznie z jej celami. Może również wzbudzić poważne zaniepokojenie Komisji w związku z przepisami w zakresie pomocy państwa. Jeżeli okaże się to niezbędne, Komisja może wszcząć dochodzenie na mocy art. 108 ust. 2 TFUE lub postępowanie w sprawie naruszenia przepisów. Wszczęcie procedury na mocy art. 108 ust. 2 TFUE może skutkować zawieszeniem przydziału określonej liczby bezpłatnych uprawnień do emisji na mocy art. 10c dyrektywy 2003/87/WE, odpowiadającej brakującej kwocie inwestycji. Jeżeli sytuacja nie zostanie naprawiona, przedmiotowe państwo członkowskie powinno ostatecznie sprzedać na aukcji odpowiednią liczbę uprawnień zgodnie z rozporządzeniem przyjętym na mocy art. 10 ust. 4 dyrektywy 2003/87/WE.

ZAŁĄCZNIK I

Ustalenie maksymalnej liczby bezpłatnych uprawnień

Aby określić liczbę bezpłatnie przydzielonych uprawnień do emisji w roku 2013 i w latach następnych dla państwa członkowskiego kwalifikującego się do złożenia wniosku na mocy art. 10c dyrektywy 2003/87/WE należy podjąć następujące kroki:

- ustalić średnie roczne emisje w latach 2005–2007 we wszystkich kwalifikujących się instalacjach;
- określić stosunek rocznej średniej ostatecznej wielkości krajowego zużycia brutto (GFNC) w latach 2005–2007 do rocznej średniej całkowitej produkcji energii elektrycznej brutto (TGEP) w latach 2005–2007. Procentowy wynik stanowi udział emisji odpowiadających GFNC₀₅₋₀₇;
- średnie roczne emisje w latach 2005–2007 (zob. lit a)) należy pomnożyć przez udział emisji odpowiadających GFNC₀₅₋₀₇ (zob. lit. b));
- wynik odzwierciedla liczbę uprawnień obejmującą 100 % emisji z wytwarzania energii elektrycznej, odpowiadających GFNC. Wynik ten należy pomnożyć przez zmienną, która w 2013 r. nie może przekroczyć 0,7 (70 %), każdego roku po 2013 r. musi być mniejsza i w 2020 r. musi wynieść 0 (0 %), aby uzyskać maksymalną ilość przejściowego przydziału bezpłatnych uprawnień dozwoloną na mocy dyrektywy 2003/87/WE dla roku 2013 i kolejnych lat.

Następujący wzór pozwoli na obliczenie maksymalnej ilości przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji zgodnie z art. 10c ust. 2:

$$TQFA_x = (GFNC_{05-07}/TGEP_{05-07}) \times AAQE^{EI}_{05-07} \times a_x$$

Skrót	Objaśnienie
TQFA _x	Całkowita ilość bezpłatnych przydziałów w roku x, gdzie x stanowi każdy rok od 2013 do 2020.
x	Zmienna reprezentująca każdy rok w okresie od 2013 do 2020 r.
GFNC ₀₅₋₀₇	Roczna średnia ostatecznej wielkości krajowego zużycia brutto w latach 2005–2007
TGEP ₀₅₋₀₇	Roczna średnia całkowitej produkcji energii elektrycznej brutto w latach 2005–2007 (kod Eurostatu 107000 w ramach kodu produktu 6000 „energia elektryczna”)
AAQE ^{EI} ₀₅₋₀₇	Roczna średnia ilość emisji z kwalifikujących się instalacji w latach 2005–2007
a _x	Zmienna reprezentująca udział rocznej średniej zweryfikowanych emisji w latach 2005–2007 odpowiadających ostatecznej wielkości krajowego zużycia brutto w przedmiotowym państwie członkowskim. Wartość zmiennej w 2013 r. (a ₂₀₁₃) nie może przekroczyć 0,7 (70 %), oraz musi maleć każdego roku po 2013 r. i musi wynieść 0 (0 %) w 2020 r.

Aby przeprowadzić obliczenie państwa członkowskie muszą określić instalacje kwalifikujące się do przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji na mocy art. 10c dyrektywy 2003/87/WE. W przypadku instalacji wytwarzających energię elektryczną i ciepło uwzględniane mogą być wyłącznie emisje związane z wytwarzaniem energii elektrycznej.

Dalsze wyjaśnienia dotyczące terminu „ostateczna wielkość krajowego zużycia brutto” oraz wzoru służącego jej obliczeniu przedstawiono w załączniku II.

Całkowita ilość uprawnień wynikająca z powyższego wzoru stanowi maksymalną liczbę bezpłatnych uprawnień na szczeblu krajowym w roku x.

ZAŁĄCZNIK II

Ostateczna wielkość krajowego zużycia brutto oraz wzór służący jej obliczeniu

Pojęcie ostatecznej wielkości krajowego zużycia brutto (GFNC) energii elektrycznej jest kluczowe dla ustalenia maksymalnej liczby bezpłatnych uprawnień do emisji zgodnie z art. 10c ust. 2 dyrektywy 2003/87/WE. Nie odpowiada ono jednak terminowi statystycznemu określonymu i stosowanemu przez Eurostat i w związku z tym musi być interpretowana w kontekście art. 10c.

W świetle stosownych przepisów art. 10c dyrektywy ostateczna wielkość krajowego zużycia brutto powinna obejmować ilość energii elektrycznej dostarczoną konsumentowi końcowemu, tj. całkowite zużycie energii elektrycznej wszystkich konsumentów krajowych w danym państwie, w tym część całkowitej produkcji energii elektrycznej wymaganej do wytworzenia, transportu i dystrybucji ostatecznie zużytej energii elektrycznej.

W odniesieniu do eksportu i importu energii elektrycznej, w danym państwie członkowskim znaczenie dla GFNC ma wyłącznie import przewyższający eksport (import netto). Jako że wytwórcy energii elektrycznej w państwie członkowskim nie powinni otrzymywać bezpłatnych uprawnień do emisji w odniesieniu do energii elektrycznej zużytej, ale nie wytworzonej w tym państwie członkowskim, import netto należy wyłączyć z obliczania GFNC.

Ostateczna wielkość krajowego zużycia brutto dotyczy wyłącznie energii elektrycznej i nie dotyczy żadnej innej formy energii. Dla zachowania przejrzystości powinna ona opierać się na publicznie dostępnych danych i szeroko uznanych pojęciach statystycznych udostępnionych i stosowanych przez Eurostat. Poniżej podano wzór służący do obliczenia GFNC.

$$GFNC = FEC - M_{NET} + \left\{ \frac{(FEC - M_{NET})}{(TGEP + M_{NET})} \right\} \times TDL + \left\{ \frac{(FEC - M_{NET})}{TGEP} \right\} \times C_{EG}$$

	Pojęcia statystyczne	Kod Eurostatu w ramach kodu produktu 6000 „energia elektryczna”
GFNC	Ostateczna wielkość krajowego zużycia brutto energii elektrycznej	Nie dotyczy
FEC	Finalne zużycie energii (w odniesieniu do energii elektrycznej)	101700
M _{NET}	Import netto energii elektrycznej	100600
TGEP	Całkowita produkcja energii elektrycznej brutto	107000
TDL	Straty przesyłu i dystrybucji	101400
C _{EG}	Zużycie energii elektrycznej w sektorze energii elektrycznej	101301

We wzorze należy korzystać z rocznej średniej pojęć określonych w tabeli za lata 2005–2007. Wynik obliczenia to GFNC₀₅₋₀₇ stosowany w załączniku I.

ZAŁĄCZNIK III

Konkretne uprzednio określone nowe technologie znajdujące się na etapie demonstracji

A. KATEGORIE PROJEKTÓW

I. Kategorie projektów demonstracyjnych w zakresie CCS (z minimalnymi progami wydajności ⁽¹⁾):

- wytwarzanie energii: przed spalaniem, blok o mocy minimum 250 MW,
- wytwarzanie energii: po spalaniu, blok o mocy minimum 250 MW,
- wytwarzanie energii: paliwowo-tlenowe, blok o mocy minimum 250 MW.

II. Kategorie projektów demonstracyjnych w zakresie innowacyjnych RES (z minimalnymi progami wielkości):

- Podkategorie projektów w zakresie bioenergii:
 - przetwarzanie lignocelulozy na pośrednie stałe, płynne lub półpłynne nośniki bioenergii w procesie pirolizy, przy wydajności 40 kt/r produktu końcowego,
 - przetwarzanie lignocelulozy na pośrednie stałe, płynne lub półpłynne nośniki bioenergii w procesie prażenia, przy wydajności 40 kt/r produktu końcowego,
 - przetwarzanie lignocelulozy na syntetyczny gaz ziemny lub gaz syntezowy lub na energię w procesie gazyfikacji, przy wydajności 40 milionów normalnych metrów sześciennych na rok (mln Nm³/r) produktu końcowego lub 100 GWh/r energii elektrycznej,
 - przetwarzanie lignocelulozy na biopaliwa lub biopłyny lub na energię w tym w procesie zgazowania autotermicznego, przy wydajności 15 milionów litrów na rok (mln l/r) produktu końcowego lub 100 GWh/r energii elektrycznej. Wytwarzanie syntetycznego gazu ziemnego jest wyłączone z zakresu tej podkategorii,
 - przetwarzanie surowców lignocelulozowych, takich jak ługu powarzelnego lub produktów pirolizy bądź prażenia w procesie zgazowania w złożu unoszonym na wszelkie biopaliwa, przy wydajności 40 mln l/r produktu końcowego,
 - przetwarzanie lignocelulozy na energię elektryczną o wydajności 48 % w oparciu o dolną wartość opałową (50 % wilgotności), przy wydajności 40 MWe lub wyższej,
 - przetwarzanie lignocelulozy na etanol i alkohole wyższe w procesach chemicznych i biologicznych, przy wydajności 40 mln l/r produktu końcowego,
 - przetwarzanie lignocelulozy lub odpadów z gospodarstw domowych na biogaz, biopaliwa lub biopłyny w procesach chemicznych i biologicznych, przy wydajności 6 mln Nm³/r metanu lub 10 mln l/r produktu końcowego,
 - przetwarzanie alg lub mikroorganizmów na biopaliwa lub biopłyny w procesach chemicznych lub biologicznych, przy wydajności 40 mln l/r produktu końcowego.

Uwaga: W przypadku biopaliw i biopłynów w rozumieniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/28/WE w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych ⁽²⁾ muszą być spełnione kryteria zrównoważonego rozwoju określone w tej dyrektywie.

- Podkategorie projektów w zakresie skoncentrowanej energii słonecznej:
 - rynna paraboliczna lub soczewki Fresnela wykorzystujące stopione sole lub inne nieszkodliwe dla środowiska ciecze będące nośnikami ciepła, o pojemności znamionowej 30 MW,
 - rynna paraboliczna lub soczewki Fresnela działające w oparciu o bezpośrednią generację pary wodnej, o pojemności znamionowej 30 MW. Temperatura osiągnięta w kolektorze słonecznym za pomocą bezpośredniej generacji pary wodnej powinna wynosić powyżej 500 °C,
 - instalacja wieżowa wykorzystująca cykl pary przegrzanej (wielowieżowa lub kombinacja kolektorów liniowych i wieży), o pojemności znamionowej 50 MW,
 - instalacja wieżowa wykorzystująca sprężone powietrze o temperaturze powyżej 750 °C i turbinę gazową wchodzącą w skład słonecznej instalacji hybrydowej, o pojemności znamionowej 30 MW,

⁽¹⁾ Progi energetyczne CCS są wyrażone jako produkcja energii elektrycznej brutto przed wychwytem.

⁽²⁾ Dz.U. L 140 z 5.6.2009, s. 16.

- wielkoskalowe elektrownie z silnikiem Stirlinga z efektywnością konwersji promieniowania słonecznego na energię elektryczną ponad 20 % i o pojemności znamionowej co najmniej 25 MW.

Uwaga: Obiekty demonstracyjne nie powinny uwzględniać rozwiązania w zakresie suchego chłodzenia, hybrydyzacji i (zaawansowanego technologicznie) przechowywania energii cieplnej.

— Podkategorie projektów w zakresie fotowoltaiki:

- duże elektrownie fotowoltaiczne wykorzystujące układy koncentratorowe, o pojemności znamionowej 20 MW,
- duże elektrownie fotowoltaiczne wykorzystujące wielozłączone cienkowarstwowe ogniwa krzemowe, o pojemności znamionowej 40 MW,
- duże elektrownie fotowoltaiczne stosujące technologię CIGS (ang. Copper indium gallium (di)selenide), o pojemności znamionowej 40 MW.

— Podkategorie projektów w zakresie energii geotermicznej:

- zaawansowane systemy geotermiczne w polach naprężeń rozciągających, o pojemności znamionowej 5 MWe,
- zaawansowane systemy geotermiczne w polach naprężeń ściskających, o pojemności znamionowej 5 MWe,
- zaawansowane systemy geotermiczne w obszarach, w których znajdują się głęboko położone, lite skały osadowe i granitowe oraz inne struktury krystaliczne, o pojemności znamionowej 5 MWe,
- zaawansowane systemy geotermiczne w głębokich warstwach wapienia, o pojemności znamionowej 5 MWe.

Uwaga: Zastosowania w zakresie kogeneracji o takich samych progach energetycznych są kwalifikowane wyłącznie w odniesieniu do wytwarzania energii elektrycznej.

— Podkategorie projektów w zakresie energii wiatrowej:

- morskie elektrownie wiatrowe (o minimalnej wydajności silnika wynoszącej 6 MW) o pojemności znamionowej 40 MW,
- morskie elektrownie wiatrowe (o minimalnej wydajności silnika wynoszącej 8 MW) o pojemności znamionowej 40 MW,
- morskie elektrownie wiatrowe (o minimalnej wydajności silnika wynoszącej 10 MW) o pojemności znamionowej 40 MW,
- systemy wiatrowe pływające na morzu otwartym, o pojemności znamionowej 25 MW,
- lądowe silniki wiatrowe zoptymalizowane do eksploatacji na trudnych terenach (takich jak tereny zalesione, obszary górskie), o pojemności znamionowej 25 MW,
- lądowe silniki wiatrowe zoptymalizowane do eksploatacji w zimnych klimatach (przy temperaturach poniżej $-30\text{ }^{\circ}\text{C}$ i w warunkach dużego oblodzenia), o pojemności znamionowej 25 MW.

— Podkategorie projektów w zakresie energii mórz i oceanów:

- instalacje wykorzystujące ruch fal morskich, o pojemności znamionowej 5 MW,
- instalacje wykorzystujące turbiny napędzane prądami morskimi/pływowymi, o pojemności znamionowej 5 MW,
- instalacje wykorzystujące technologię konwersji oceanicznej energii cieplnej (OTEC), o pojemności znamionowej 10 MW.

— Podkategorie projektów w zakresie energii wodnej:

- wytwarzanie energii przy pomocy wysokotemperaturowych generatorów nadprzewodnikowych: 20 MW.

— Podkategorie projektów w zakresie zarządzania rozproszonym wytwarzaniem energii odnawialnej (inteligentne sieci):

- zarządzanie energią odnawialną i optymalizacja do eksploatacji w małych i średnich instalacjach wytwarzania rozproszonego na obszarach wiejskich z przeważającym udziałem energii słonecznej: 20 MW w przypadku sieci niskiego napięcia + 50 MW w przypadku sieci średniego napięcia,

-
- zarządzanie energią odnawialną i optymalizacja do eksploatacji w małych i średnich instalacjach wytwarzania rozproszonego na obszarach wiejskich z przeważającym udziałem energii wiatrowej: 20 MW w przypadku sieci niskiego napięcia + 50 MW w przypadku sieci średniego napięcia,
 - zarządzanie energią odnawialną i optymalizacja do eksploatacji w małych i średnich instalacjach wytwarzania rozproszonego na obszarach miejskich: 20 MW w przypadku sieci niskiego napięcia + 50 MW w przypadku sieci średniego napięcia.

Uwaga: Nie wyłącza się stosowania aktywnego obciążenia (elektryczne grzejniki/pompy ciepła, itp.).

ZAŁĄCZNIK IV

Infrastruktura, czyste technologie, dywersyfikacja struktury energetycznej i źródeł dostaw

Z kontekstu stosowania terminu „infrastruktura” w odpowiednim prawodawstwie Unii ⁽¹⁾ wynika wyraźnie, że obejmuje on całe zaplecze związane z siecią wymagane dla zapewnienia transportu (transmisji i dystrybucji) energii elektrycznej. Niezależnie od tego termin „infrastruktura” może również obejmować elektrownie.

Chociaż nie istnieje stosowna definicja terminu „czyste technologie”, dla celu niniejszych wytycznych Komisja przyjmuje, że obejmuje on technologie produkcji energii elektrycznej powodujące stosunkowo niskie emisje dwutlenku węgla lub oferujące wyższy poziom ochrony środowiska, w tym technologie produkcji energii ze źródeł odnawialnych.

Komisja jest zdania, że zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych w dostawach energii pierwotnej oraz w wytwarzaniu energii elektrycznej przyczynia się do dywersyfikacji struktury energetycznej i źródeł dostaw, tym samym prowadząc do bardziej zrównoważonych dostaw energii i mniejszego uzależnienia od importu paliw kopalnych.

Przy malejącym poziomie wewnętrznej produkcji energii rośnie zależność od importu ⁽²⁾. Przykładowo szacuje się, że do 2020 r. import gazu do Unii wzrośnie z obecnych 61 % do 73 %. Chociaż uważa się, że jest to dobry stosunek na szczeblu Unii, w szeregu państw członkowskich kwalifikujących się do zastosowania art. 10c tylko jeden dostawca zaspakaja 100 % ich zapotrzebowania na gaz. W takich przypadkach inwestycje w dywersyfikację dostaw gazu w tych państwach członkowskich mogłyby przyczynić się znacząco do dywersyfikacji struktury energetycznej i zwiększenia bezpieczeństwa dostaw. Inwestycje te powinny być zgodne z celem ograniczenia intensywności emisji dwutlenku w zakresie dostaw energii w tych państwach członkowskich, co jednocześnie prowadzi do wzmocnienia bezpieczeństwa dostaw oraz ograniczenia emisji gazów cieplarnianych.

⁽¹⁾ Dyrektywa 2003/54/WE dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylająca dyrektywę 96/92/WE, dyrektywa 2009/72/WE dotycząca wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej i uchylająca dyrektywę 2003/54/WE, rozporządzenie (WE) nr 714/2009 w sprawie warunków dostępu do sieci w odniesieniu do transgranicznej wymiany energii elektrycznej i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1228/2003 oraz dyrektywa 2009/28/WE w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniająca i w następstwie uchylająca dyrektywę 2001/77/WE oraz 2003/30/WE.

⁽²⁾ Zob. komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego oraz Komitetu Regionów – Drugi strategiczny przegląd sytuacji energetycznej – Plan działania dotyczący bezpieczeństwa energetycznego i solidarności energetycznej UE, COM(2008) 781.

ZAŁĄCZNIK V

Rodzaje kwalifikujących się inwestycji

Następujące rodzaje inwestycji kwalifikują się na mocy art. 10c dyrektywy 2003/87/WE:

Rodzaje inwestycji	
A	Doposażenie infrastruktury
B	Modernizacja infrastruktury
C	Czyste technologie
D	Dywersyfikacja struktury energetycznej
E	Dywersyfikacja źródeł dostaw

Następujące inwestycje stanowią przykłady inwestycji kwalifikujących się na mocy art. 10c:

- a) modernizacja wytwarzania energii elektrycznej w celu zapewnienia bardziej efektywnej produkcji o mniejszej intensywności emisji dwutlenku węgla (lepszy stosunek między zużyciem energii elektrycznej brutto i netto, czyli zwiększenie udziału zużycia energii elektrycznej netto w zużyciu energii elektrycznej brutto oraz zmniejszenie emisji CO₂ na MW_e);
- b) redukcja emisji CO₂ poprzez doposażenie elektrowni węglowych (nowoczesne);
- c) wytwarzanie energii elektrycznej z wykorzystaniem energii ze źródeł odnawialnych (na poziomie przewyższającym cel określony w dyrektywie dotyczącej odnawialnych źródeł energii) wraz z odpowiednimi wymogami sieci;
- d) zastąpienie mocy wytwórczych o większej intensywności emisji CO₂ mocami o mniejszej intensywności;
- e) wychwytywanie i składowanie dwutlenku węgla;
- f) inteligentne sieci;
- g) kogeneracja wraz z odpowiednimi wymogami sieci.

Lista nie jest wyczerpująca. Wszystkie kwalifikujące się projekty należy ocenić pod względem zgodności z przepisami dotyczącymi pomocy państwa, jeżeli obejmują one pomoc państwa.

ZAŁĄCZNIK VI

Oparte na modelach prognozy cen dwutlenku węgla w trzecim okresie handlowym

Prognozy cen dwutlenku węgla (roczna średnia w EUR/tonę CO ₂)	2010–2014	2015–2019
w EUR w 2008 r.	14,5	20,0
w EUR w 2005 r.	13,6	18,7

Kwoty te pochodzą ze scenariusza bazowego określonego w dokumencie roboczym służb Komisji uzupełniającym komunikat Komisji pt. „Analiza możliwości zwiększenia celu 20 %-owej redukcji emisji gazów cieplarnianych oraz ocena ryzyka ucieczki emisji”, Kontekst i analiza, część II, SEC(2010) 650.

ZAŁĄCZNIK VII

Wzór wniosku złożonego zgodnie z art. 10c ust. 5

Przy składaniu wniosku o przejściowy przydział bezpłatnych uprawnień do emisji zgodnie z art. 10c ust. 5 dyrektywy 2003/87/WE państwa członkowskie powinny skorzystać z poniższego wzoru i podać następujące informacje:

A. Kwalifikowalność państwa członkowskiego

Dowody na spełnienie co najmniej jednego z warunków określonych w art. 10c ust. 1 dyrektywy 2003/87/WE

B. Kwalifikowalność instalacji, które mają otrzymać przejściowy przydział bezpłatnych uprawnień do emisji, maksymalna liczba bezpłatnych uprawnień do emisji oraz liczba bezpłatnych uprawnień do emisji przydzielonych tym instalacjom, w tym uprawnień niezbywalnych

1. Wykaz instalacji uznanych za kwalifikujące się do przejściowego przydziału bezpłatnych uprawnień do emisji na mocy art. 10c dyrektywy 2003/87/WE.
2. Maksymalna liczba bezpłatnych uprawnień do emisji w 2013 r. i latach następnych.
3. Przejściowy przydział bezpłatnych uprawnień do emisji w oparciu o instalacje.
 - 3.1. Liczba bezpłatnych uprawnień do emisji w oparciu o zweryfikowane emisje w latach 2005–2007.
 - 3.2. Liczba bezpłatnych uprawnień do emisji w oparciu o wskaźniki emisyjności.
 - 3.3. Szczegółowe informacje dotyczące liczby niezbywalnych uprawnień do emisji przydzielonych kwalifikującym się instalacjom.

C. Plan krajowy oraz inwestycje w nim wymienione, kwalifikowalność inwestycji wymienionych w planie krajowym, równowaga między wartością rynkową uprawnień do emisji przydzielonych bezpłatnie a kwotą inwestycji

W planie krajowym należy przedstawić strategię danego państwa członkowskiego w zakresie modernizacji wytwarzania energii elektrycznej w okresie przejściowego przydzielania bezpłatnych uprawnień do emisji. Należy określić właściwe inwestycje oraz rolę danego rodzaju inwestycji w osiągnięciu celu. Należy również przypisać wykonanie każdej inwestycji wymienionej w planie do konkretnego roku, biorąc pod uwagę malejącą liczbę bezpłatnych uprawnień do emisji w całym okresie przejściowego przydzielania bezpłatnych uprawnień do emisji.

Dla każdej inwestycji wymienionej w planie krajowym państwa członkowskie powinny określić:

- przedsiębiorstwo podejmujące inwestycję,
- rodzaj inwestycji zgodnie z załącznikiem V,
- kwotę inwestycji,
- liczbę i wartość rynkową uprawnień do emisji przydzielonych bezpłatnie przedsiębiorstwu dla danej inwestycji, oraz
- zasady, z którym zgodna jest inwestycja, w tym informacje niezbędne do dokonania oceny zgodności z zasadami inwestycji.

Jeżeli państwa członkowskie korzystają z mechanizmu zapewniającego, aby wartość bezpłatnych uprawnień do emisji przydzielonych na mocy art. 10c dyrektywy 2003/87/WE odpowiadała kwocie inwestycji określonych w planie krajowym, powinny one określić ogólne podejście, podstawę prawną i szczegóły operacyjne tego mechanizmu. Powinny one także przewidzieć przepisy prawne gwarantujące udostępnienie informacji dotyczących przepływu kapitału netto w sprawozdaniach przedkładanych Komisji zgodnie z art. 10c ust. 1 dyrektywy 2003/87/WE.

D. Przepisy dotyczące monitorowania i egzekwowania w odniesieniu do zamierzonych inwestycji przewidzianych w planie krajowym

Państwa członkowskie powinny dostarczyć szczegółowy opis:

- przepisów dotyczących monitorowania i egzekwowania ustanowionych w danym państwie członkowskim z uwzględnieniem wskaźników zgodności, przepisów dotyczących wizyt na miejscu oraz niezależnej weryfikacji inwestycji, oraz
- przepisów zapewniających wypełnienie przez przedsiębiorstwa obowiązku w zakresie prowadzenia inwestycji określonych w planie krajowym, w tym kar w przypadku niewypełnienia tego obowiązku.

E. Przejrzystość i konsultacje publiczne

Państwa członkowskie powinny streścić proces przygotowania wniosku i planu oraz sposób informowania i zaangażowania społeczeństwa.

ZAŁĄCZNIK VIII

Przykłady wskaźników zgodności

Przepisy dotyczące monitorowania i egzekwowania powinny zawierać wskaźniki zgodności wykorzystane do wykazania, że inwestycje są zgodne z zasadami określonymi w wytycznych, w szczególności w odniesieniu do wymogów w zakresie planów krajowych.

Poniżej wymieniono przykłady wskaźników zgodności (lista nie jest wyczerpująca):

- a) porównanie współczynnika emisji technologii wprowadzonej przez każdą instalację w wyniku inwestycji podjętych na mocy art. 10c dyrektywy 2003/87/WE ze współczynnikiem emisji technologii stosowanej przed doposażeniem/modernizacją;
 - b) porównanie współczynnika emisji technologii wprowadzonej przez każdą instalację w wyniku inwestycji podjętych na mocy art. 10c ze współczynnikiem emisji najlepszej dostępnej technologii w całej Unii, z uwzględnieniem stosowanego paliwa;
 - c) spodziewany i rzeczywisty spadek ogólnych emisji gazów cieplarnianych powstałych w związku z krajową produkcją energii elektrycznej w wyniku inwestycji podjętych na mocy art. 10c (w porównaniu ze scenariuszem niezakładającym zmian);
 - d) spodziewany i rzeczywisty spadek udziału głównego paliwa kopalnego w krajowej produkcji energii elektrycznej w wyniku inwestycji podjętych na mocy art. 10c;
 - e) spodziewany i rzeczywisty wzrost efektywności procesu wytwarzania energii elektrycznej/sieci dystrybucyjnych (wyrażony w zaoszczędzonych MWh) w wyniku inwestycji podjętych na mocy art. 10c oraz odpowiadająca mu redukcja emisji CO₂;
 - f) spodziewany i rzeczywisty wzrost udziału paliw o mniejszej lub zerowej intensywności emisji CO₂ w krajowej strukturze energetycznej w wyniku inwestycji podjętych na mocy art. 10c;
 - g) zainstalowane moce (w MW) będące w użyciu w grudniu 2008 r., które zostaną zastąpione mocami o mniejszej intensywności emisji CO₂ sfinansowane w wyniku inwestycji podjętych na mocy art. 10c;
 - h) udział zainstalowanych mocy będących w użyciu w grudniu 2008 r. zastąpionych mocami o mniejszej intensywności emisji CO₂ sfinansowanymi w wyniku inwestycji podjętych na mocy art. 10c w całkowitej wielkości zainstalowanych mocy będących w użyciu w grudniu 2008 r.;
 - i) zainstalowane moce (w MW) energii ze źródeł odnawialnych, które zostaną wprowadzone w wyniku inwestycji podjętych na mocy art. 10c;
 - j) udział środków finansowych wynikających z art. 10c w całkowitej inwestycji;
 - k) w przypadku inwestycji finansowanych z innych źródeł Unii lub innych źródeł publicznych i prywatnych, udział każdego źródła finansowania Unii i innych źródeł publicznych i prywatnych w całkowitej inwestycji;
 - l) spodziewane wyniki finansowe inwestycji podjętych na mocy art. 10c (tj. finansowa stopa zwrotu, stosunek kosztów do korzyści itd.).
-